

Sygn. akt II CSK 555/17

POSTANOWIENIE

Dnia 13 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marian Kocon (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska

SSN Bogumiła Ustjanicz (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku M. W.
przy uczestnictwie P. Spółki Akcyjnej w L.
o ustanowienie służebności przesyłu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 września 2018 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 10 maja 2017 r., sygn. akt IV Ca [...],

**uchyła zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia
o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

M. W. - właściciel nieruchomości obejmującej działkę o numerze ewidencyjnym [...] położoną w miejscowości S. w Gminie Ż. wniósł o ustanowienie na rzecz uczestniczki P. S.A. w L. jako, właścicielki urządzeń przesyłowych usytuowanych na wskazanej nieruchomości, służebności przesyłu za wynagrodzeniem, którego wysokość powinna być ustalona przez biegłego.

Uczestniczka postępowania wniosła o oddalenie żądania, podniosła zarzut zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treścią służebności przesyłu na wypadek nieuwzględnienia, że przysługuje jej prawo do korzystania z nieruchomości jako następcy prawnej przedsiębiorstwa państwowego, w którego skład wchodziły urządzenia elektroenergetyczne w chwili wejścia w życie art. 2 ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz.U. nr 79, poz. 464)

Postanowieniem z dnia 3 lutego 2017 r. Sąd Rejonowy w Ż. oddalił wniosek. Z dokonanych ustaleń wynika, że wskazana nieruchomość była we władaniu R. K.. Decyzją Naczelnika Gminy Ż. z dnia 5 sierpnia 1985 r. orzeczono o przejęciu bez odszkodowania na rzecz Skarbu Państwa gospodarstwa rolnego, niezabudowanego, położonego we wsi S. o powierzchni 1,93 ha, obejmującego działki nr [...] i [...]. W ewidencji gruntów jako władająca tymi działkami była wpisana R. K.. Przyczyną przejęcia gospodarstwa było niezagospodarowanie gruntów, leżących odłogiem, pomimo wezwania do podjęcia działań uprawowych. Wnioskodawca kupił od Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa na podstawie umowy z dnia 19 sierpnia 1998 r. nieruchomość obejmującą działkę nr [...] o powierzchni 1, 73 ha.

W dniu 21 lutego 1968 r. Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. wydało na podstawie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (jedn. tekst: Dz. U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64, dalej: „u.z.t.w.n.”) decyzję o zezwoleniu na zajęcie nieruchomości położonych na terenie gromad Ż., B., R. i M. celem przeprowadzenia linii wysokiego napięcia. Nie ma danych zezwalających na stwierdzenie, czy decyzja uprawomocniła się.

Odcinek relacji M. – T. został wybudowany w 1969 r. przez Zakład Energetyczny [...], a jego odbiór techniczny nastąpił w dniu 20 listopada 1969 r. W związku z reformą administracyjną kraju linia ta została przekazana z dniem 1 stycznia 1976 r. Zakładowi Energetycznemu [...] w Ł.. Odcinek tej linii przebiegający przez działkę nr [...] nie był modernizowany. W 2012 r. linia zmieniła nazwę na H. - K.. Odcinek linii o napięciu 0,4 kV wychodzący ze stacji 15/04 kV „S.” 2-1140 został wybudowany w 1963 r. w ramach powszechnej elektryfikacji wsi. Obecnie działka wnioskodawcy stanowi grunt rolny, nieuprawiany rolniczo, w części frontowej porośnięty pojedynczymi, kilkuletnimi drzewami. W końcowej części teren działki jest obniżony, występują doły ze stojącą wodą, a w dalszej części działka jest zalesiona. Przez nieruchomość przechodzi, osadzona na słupach zlokalizowanych na sąsiednich działkach, linia elektroenergetyczna napowietrzna wysokiego napięcia 110 kV relacji K. - H. i linia niskiego napięcia 0,4 kV. Znajduje się na niej także jeden słup energetyczny linii 0,4 kV, oznaczony numerem [...], od którego sama linia biegnie wzdłuż osi w trzech kierunkach - do słupów oznaczonych numerami [...], [...] i w kierunku słupa nr [...] znajdującego się na działce. Ograniczenia właściciela w korzystaniu z działki w stanie niezabudowanym budynkiem mieszkalnym, obejmują konieczność znoszenia dostępu przez przedsiębiorcę celem zapewnienia właściwej eksploatacji, dotyczą one pasów o szerokości odpowiednio 2 m i 1 m. W razie wzniesienia budynku mieszkalnego, należałoby uwzględnić odległość od skrajnego przewodu o szerokości 5,68 m wzdłuż przebiegu linii wysokiego napięcia i 1,5 m od skrajnego przewodu linii niskiego napięcia. Linie te były i są nadal stale eksploatowane. Na działce wnioskodawcy były dokonywane wycinki drzew przez pracowników zakładów energetycznych. Uczestniczka jest następczynią prawną Zakładu Energetycznego [...], co zostało wykazane przedstawionymi dokumentami.

Sąd Rejonowy uznał, że decyzja wywłaszczeniowa z dnia 21 lutego 1968 r. nie przyznawała poprzednikom prawnym uczestniczki i jej samej żadnych praw do korzystania z nieruchomości wnioskodawcy, ponieważ jej odpis nie zawierał adnotacji, że jest ona ostateczna i wykonalna. Ponadto nie było podstaw do ustalenia, czyją własność stanowiła działka nr [...] w chwili posadowienia na niej linii energetycznych. Wykaz właścicieli (użytkowników) gruntów nie zawierał danych

pozwalających na identyfikację. Nie budziło wątpliwości, że do 1985 r. działka ta była we władaniu R. K., a następnie została przejęta na własność Skarbu Państwa. Prawo do korzystania z niej w zakresie obsługi urządzeń energetycznych uległo konfuzji. Przedsiębiorstwa państwowe, w których zarządzie były urządzenia przesyłowe korzystały także z nieruchomości w niezbędnym zakresie. Termin zasiedzenia rozpoczął bieg z chwilą rozdzielenia praw właścicielskich Skarbu Państwa do gruntu i praw właścicielskich przedsiębiorstw do urządzeń, co miało miejsce z dniem 1 lutego 1989 r., wobec zmiany art. 128 k.c. Prawo użytkowania wieczystego gruntu przedsiębiorstwa państwowe mogły nabyć z dniem 5 grudnia 1990 r. na podstawie art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości. Natomiast w odniesieniu do innych składników majątkowych nabycie własności było możliwe na podstawie art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o zmianie ustawy o przedsiębiorstwach państwowych (Dz.U. 1991 r. Nr 2, poz. 6, dalej: „u.z.u.p.p.”). Dotyczyło to także urządzeń energetycznych wchodzących w skład przedsiębiorstw, a zatem własność linii energetycznych nabywały one z dniem 7 stycznia 1991 r. Przedsiębiorstwo miało także tytuł prawny do korzystania z nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, na których były zainstalowane urządzenia energetyczne. Uwłaszczanie przedsiębiorstw państwowych dotyczyło również uprawnień do korzystania z gruntu w zakresie niezbędnym do eksploatacji tych urządzeń. Prawem tym była służebność gruntowa odpowiadająca treścią służebności przesyłu, która powstawała z mocy prawa jako rezultat uwłaszczenia państwowej osoby prawnej. Takie ograniczone prawo rzeczowe było skuteczne wobec kolejnych właścicieli nieruchomości, na co zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 12 maja 2016 r., IV CSK 509/1 i IV CSK 510/15 oraz z dnia 17 czerwca 2016 r., IV CSK 531/15, niepublikowane). Skoro uczestniczka posiada tytuł do korzystania z nieruchomości wnioskodawcy, to bezprzedmiotowy był zarzut nabycia takiego prawa w drodze zasiedzenia.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w P. oddalił apelację wnioskodawcy. Podzielił przeprowadzoną przez Sąd pierwszej instancji ocenę dowodów, uznał za własne ustalenia faktyczne oraz stanowisko, że uczestniczka jest następcą prawnym przedsiębiorstwa państwowego i posiada tytuł prawny

do korzystania w odpowiednim zakresie z nieruchomości wnioskodawcy. Przyjął, że z chwilą uzyskania własności urządzeń przesyłowych, posadowionych na nieruchomościach będących wówczas własnością Skarbu Państwa, przedsiębiorstwo państwowe uzyskiwało - z mocy prawa oraz jako prawo związane z własnością tych urządzeń i obciążające owe nieruchomości - służebność gruntową odpowiadającą treścią służebności przesyłu. Podkreślił, że uczestniczka oraz jej poprzednicy prawni faktycznie korzystali z nieruchomości wnioskodawcy w takim zakresie i w taki sposób, w jaki czyniłaby to osoba, której przysługuje służebność gruntowa. W postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2008 r., III CSK 73/08 i z dnia 8 września 2006 r., II CSK 112/06, uznano, że takiemu rozwiązaniu nie sprzeciwiają się przepisy Konstytucji. Tytuł prawny w postaci służebności gruntowej odpowiadającej treścią służebności przesyłu obliguje każdego właściciela tej nieruchomości do znoszenia istniejących na niej urządzeń przesyłowych.

Wnioskodawca w skardze kasacyjnej powołał podstawę przewidzianą w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. Zarzucił niezastosowanie art. 305² § 2 k.c., chociaż zostało wykazane, że uczestniczka odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu, która jest konieczna do korzystania z urządzeń jej przedsiębiorstwa. Błędna wykładnia art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. u.z.u.p.p. polegała na uznaniu, że przedsiębiorstwo państwowe z dniem wejścia w życie tej ustawy, czyli z dniem 7 stycznia 1991 r., wraz z nabyciem własności urządzeń przesyłowych, nabywało jednocześnie tytuł prawny do korzystania z nieruchomości w zakresie niezbędnym do eksploatacji tych urządzeń. Naruszony został także przez niezastosowanie art. 5 u.k.w.h. Skarżący domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustanowienie służebności polegającej na tym, że przedsiębiorca będący właścicielem urządzeń służących między innymi do doprowadzania energii elektrycznej (art. 49 § 1 k.c.), może korzystać w oznaczonym zakresie

z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (art. 305¹ k.c.), może do tego dojść w drodze umowy pomiędzy właścicielem nieruchomości, na której urządzenia te zostały posadowione lub mają być wybudowane i przedsiębiorcą. W razie odmowy zawarcia takiej umowy przez jedną ze stron, druga z nich może żądać ustanowienia tej służebności, jeżeli jest ona konieczna do korzystania z tych urządzeń, za odpowiednim wynagrodzeniem, w postępowaniu sądowym (art. 305² k.c.). W orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtował się merytorycznie uzasadniony pogląd, że przed wejściem w życie ustawy z dnia 20 maja 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 116, poz. 731), co miało miejsce z dniem 3 sierpnia 2008 r., możliwe było nabycie w drodze zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa przesyłowego (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2003 r., III CZP 75/02, OSNC 2003, nr 11, poz. 142, z dnia 7 października 2008 r., III CZP 89/08, z dnia 27 czerwca 2013 r., III CZP 31/13, OSNC 2014, nr 2, poz. 11, postanowienie z dnia 13 kwietnia 2016 r., I CSK 261/16, niepubl., z dnia 16 lutego 2017 r., III CZP 100/16, niepubl.). Przedsiębiorca przesyłowy może także powołać się na nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treścią służebności przesyłu albo służebności przesyłu, w drodze zarzutu zgłoszonego w sprawie o ustanowienie takiej służebności. Ponadto przeszkodą do uwzględnienia żądania właściciela nieruchomości ustanowienia służebności, jak też żądania przez przedsiębiorcę stwierdzenia nabycia służebności w drodze zasiedzenia, jest uzyskanie przez przedsiębiorcę tytułu do korzystania z nieruchomości innej osoby w postaci decyzji administracyjnej wydanej na podstawie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. i zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości, art. 70 ust. 1 ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości i art. 124 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2014 r., III CZP 87/13, OSNC 2014, nr 7-8, poz. 68). Po wejściu w życie art. 305¹ do 305⁴ k.c., przedsiębiorca przesyłowy może nabyć służebność przesyłu.

W niniejszej sprawie uczestniczka powołała się na wydanie w dniu 21 lutego 1968 r. przez Prezydium Rady Powiatowej w G. decyzji zezwalającej Biuru Budowy

Sieci Najwyższych Napięć w Ł. na zajęcie wymienionych nieruchomości i dostęp do nich w celu konserwacji przewodów i urządzeń linii wysokiego napięcia. Charakter i skutki tej decyzji nie były przedmiotem wnikliwej oceny w zaskarżonym postanowieniu. Błędne było stanowisko Sądu pierwszej instancji, stwierdzające, że nie zostało wykazane przez uczestniczkę, iż decyzja ta była prawomocna. Skuteczność decyzji administracyjnej wynika z jej ostateczności wskazanej w art. 16 k.p.a. Na istotę wyłączeniową i trwałość skutków decyzji administracyjnej wydanej na podstawie art. 35 u.z.t.w.n. wskazał Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2014 r., III CZP 87/13, w uchwale z dnia 6 czerwca 2014 r., III CZP 9/14 (OSNC 2015, nr 3, poz. 30), w uchwale z dnia 18 czerwca 2015 r., III CZP 32/15 (niepubl.), w wyroku z dnia 21 lutego 2009 r., II CSK 394/08, postanowieniu z dnia 20 stycznia 2017 r., I CSK 179/16, (niepublikowane). W orzecznictwie zwrócono także uwagę na to, że w decyzja powinna określać w sposób możliwy do zweryfikowania jej przedmiot i podmioty, których prawo do nieruchomości zostało wyłączone.

Obowiązująca do dnia 1 lutego 1989 r., do wejścia w życie ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 3, poz. 11), zasada jednolitego funduszu własności państwowej, zakładała, że państwo zachowało uprawnienia właścicielskie także co do mienia znajdującego się w zarządzie przedsiębiorstwa państwowego będącego odrębną od Skarbu Państwa osobą prawną. Zasada ta przestała obowiązywać po zmianie treści art. 128 k.c., któremu nadano brzmienie - własność ogólnonarodowa (państwowa) przysługuje Skarbowi Państwa oraz innym państwowym osobom prawnym. Ustawodawca przyznał innym państwowym osobom prawnym uprawnienie do nabywania na swoją rzecz własności składników majątkowych. Zmiana ta nie doprowadziła jednak do przekształcenia zarządu w odniesieniu do części mienia ogólnonarodowego stanowiącego grunty, w prawo własności. Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. Nr 79, poz. 464) państwowe osoby prawne, z dniem 5 grudnia 1990 r., uzyskały w stosunku do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub gminy, które były w ich zarządzie prawo użytkowania wieczystego. Zgodnie z art. 2 ust. 2 tej ustawy państwowe osoby prawne nabyły prawo

własności w stosunku do budynków, innych urządzeń i lokali znajdujących się na gruntach wymienionych w ust. 1. Inne składniki majątkowe zostały objęte regulacją przepisów określających ustrój majątkowych państwowych osób prawnych. W stosunku do przedsiębiorstw państwowych podstawą tą była ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o zmianie ustawy o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1991 r., Nr 2, poz. 6) - art. 1 pkt 9 - która weszła w życie z dniem 7 stycznia 1991 r. Do uchylenia art. 128 k.c. doszło ustawą z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 55, poz.321). Na taką wykładnię wprowadzonych zmian wskazuje uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1991 r., III CZP 38/91(OSNC 1991, nr 10-12, poz. 118).

Przyjęte zostało w orzecznictwie, że posiadanie przez przedsiębiorstwo państwowe nieruchomości w zakresie służebności odpowiadającej treścią służebności przesyłu na swoją rzecz było możliwe dopiero od 2 lutego 1989 r. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2009 r., III CZP 70/09, OSNC 2010, nr 5, poz. 64, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2008 r., III CSK 73/08, wyrok z dnia 5 czerwca 2009 r., IV CSK 291/09, z dnia 23 września 2010 r., III CSK 319/09, postanowienie z dnia 5 czerwca 2009 r., I CSK 495/089 lutego 2012 r., III CZP 93/11, niepublikowane). Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym skargę kasacyjną przychylił się do poglądu i jego motywacji zawartych w tych orzeczeniach, które trafnie określiły konsekwencje uzyskania przez przedsiębiorstwa państwowe uprawnień do nabywania na swoją rzecz praw majątkowych. Utrwalony jest również w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, uznający za dopuszczalne zasiedzenie służebności przesyłu przez przedsiębiorstwo państwowe także na nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, po uchyleniu zasady jednolitej własności państwowej, jeżeli urządzenia przesyłowe zostały zbudowane w okresie obowiązywania tej zasady (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2018 r., III CZP 50/17) i nastąpiło przeniesienie ich posiadania.

Sąd Okręgowy zaaprobował stanowisko Sądu Rejonowego, że przedsiębiorstwo państwowe wraz z uzyskaniem prawa własności urządzeń przesyłowych z mocy ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o zmianie ustawy

o przedsiębiorstwach państwowych nabyło z mocy prawa uprawnienie do korzystania z nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, na których urządzenia posadowiono, w zakresie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu. Pogląd ten został wyrażony w postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2016 r., IV CSK 509/15 i IV CSK 510/15 oraz z dnia 17 czerwca 2016 r., IV CZSK 531/15 (niepublikowane). Nietrafnie orzeczenia te zostały uznane za utrwalone stanowisko Sądu Najwyższego. Postanowienie z dnia 21 maja 2016 r., IV CSK 514/15 dotyczy innego stanu faktycznego, ale podobnego problemu, odmiennie ocenionego, także nie może być ono uznane za przeważające w orzecznictwie. Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2018 r., III CZP 50/17 stwierdził, że nabycie przez przedsiębiorstwo państwowe - na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o zmianie ustawy o przedsiębiorstwach państwowych - własności urządzeń przesyłowych posadowionych na nieruchomościach należących do Skarbu Państwa nie spowodowało uzyskania przez to przedsiębiorstwo z mocy prawa służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu obciążającej te nieruchomości. W uzasadnieniu zostało wskazane, że założenie powstania służebności z mocy prawa obejmującego art. 1 pkt 9 u.z.u.p.p. jest zbyt daleko idące, prowadzi do wyłączenia bez wyraźnej podstawy ustawowej. Powstanie służebności wbrew woli właściciela nieruchomości obciążonej wymaga orzeczenia sądu mającego charakter prawokształtujący. Art. 1 pkt 9 u.z.u.p.p. nie zawiera żadnych normatywnych wskazówek odnoszących się do służebności, a wprowadzenie kolejnego ograniczonego prawa rzeczowego wymagało także ingerencji ustawodawcy. Wypowiedzi zawarte w tych wcześniejszych orzeczeniach pozostają w sprzeczności z utrwalonym już zapatrywaniem, dopuszczającym zasiedzenie służebności także na nieruchomościach Skarbu Państwa po okresie obowiązywania zasady jednolitej własności państwowej, jeżeli urządzenia były posadowione w czasie jej obowiązywania. Istotne znaczenie ma także jawność tego prawa, umożliwiająca i skłaniająca do przestrzegania go. Względy funkcjonalne i pragmatyczne przemawiające za połączeniem nabycia własności urządzeń z prawem do nieruchomości, z której przedsiębiorca będzie musiał korzystać w czasie ich

eksploatacji, nie mogą wyprzedzać racji natury konstrukcyjnej i konstytucyjnej systemu prawa rzeczowego. Nie może być także rozstrzygające dążenie do zagwarantowania niezakłóconego wykonywania władztwa w odniesieniu do cudzej nieruchomości. Sąd Najwyższy, rozpoznając skargę, przychylił się do stanowiska powiększonego składu tego Sądu, jako przekonującego i uwzględniającego kontekst utrwalonych już poglądów wiążących się z problematyką ustanawiania służebności przesyłu. Zarzuty naruszenia art. 305¹ w związku z art. 305² k.c. i art. 1 pkt 9 u.z.u.p.p. były uzasadnione, nie doszło także do rozpoznania zarzutów uczestniczki.

W księdze wieczystej prowadzonej dla nieruchomości stanowiącej obecnie własność wnioskodawcy nie było wpisu prawa uczestniczki do korzystania z tej nieruchomości. Pomimo tego, było bezsporne i oczywiste, że na nieruchomości zostały posadowione urządzenia przesyłowe, które były i są widoczne. Nie budziło także wątpliwości, że z ich posadowieniem łączy się konieczność utrzymania urządzeń w należyтым stanie, a nawet modernizacji. Nie było podstaw do przyjęcia, że wnioskodawca nie wiedział, jaki był rzeczywisty stan nabywanego gruntu. Kwestia rękojmi wiary publicznej księgi wieczystej objęta art. 5 u.k.w.h. nie stanowi przeszkody do wyjaśnienia czy i w jakim zakresie uczestniczka ma prawo do korzystania z nieruchomości wnioskodawcy. Powołanie się na niezastosowanie art. 5 u.k.w.h. w relacjach pomiędzy uczestnikami nie było uzasadnione.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.